

Projekt

z dnia 18.12.2020 zgłoszony przez Prezydenta
Miasta Bolesławiec druk nr XXV /...../2020a

**UCHWAŁA NR
RADY MIASTA BOLESŁAWIEC**

z dnia 18 grudnia 2020 r.

**w sprawie „Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021”**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 poz. 713 I 1378), art. 4¹ ust. 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 i 1818) oraz art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)

Rada Miasta Bolesławiec uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się „Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021”, w formie załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2. Prezydent Miasta Bolesławiec przedstawi Radzie Miasta sprawozdanie z realizacji Programu w terminie do 31 marca 2022 r..

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Bolesławca.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia, z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2021 r. i podlega opublikowaniu w Biuletynie Informacji Publicznej. DM/DM

Załącznik do uchwały Nr

Rady Miasta Bolesławiec

z dnia 18 grudnia 2020 r.

MIEJSKI PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA ROK 2021

Rozdział I

Wprowadzenie

Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Bolesławcu na rok 2021, zwany dalej „**Programem**”, jest zapisem działań, które będą realizowane w ramach zadań własnych, w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, narkomanii, przemocy w rodzinie, zgodnie z zapisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ujęcie zadań wynikających z dwóch odrębnych przepisów prawa w jednym programie podyktowane jest faktem, że do znacznej części problemów związanych z używaniem alkoholu lub innych środków zmieniających świadomość (narkotyki, leki) można zaproponować zbieżne działania profilaktyczne. Ponadto, istnieje podobieństwo udzielania pomocy psychologicznej i prawnej dla rodzin oraz to samo główne źródło finansowania.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zobowiązuje organy samorządu terytorialnego do podejmowania działań zmierzających do ograniczania spożycia napojów alkoholowych oraz zmiany struktury ich spożywania, inicjowania i wspierania przedsięwzięć mających na celu zmianę obyczajów w zakresie sposobu spożywania tych napojów, działania na rzecz trzeźwości w miejscu pracy, przeciwdziałania powstawaniu i usuwania następstw nadużywania alkoholu, a także wspierania działalności w tym zakresie organizacji społecznych i zakładów pracy. Współdziałanie w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi oraz narkomanii powinno się odbywać również wspólnie z Kościołem Katolickim i innymi kościołami oraz związkami wyznaniowymi.

Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii natomiast zobowiązuje samorząd gminny do rozwiązywania problemów związanych z narkomanią oraz prowadzenia stosownej profilaktyki.

Program stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w Bolesławcu działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i zdrowotnych, będących następstwem nadużywania alkoholu oraz uzależnień od substancji psychoaktywnych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych (NSP – tzw. „dopalaczy”) oraz uzależnień behawioralnych.

Celem głównym Programu jest: **ograniczenie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i zażywania innych środków psychoaktywnych.**

Program jest adresowany do osób fizycznych, prawnych i podmiotów nie posiadających osobowości prawnej, realizujących zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy, do osób z grup ryzyka, uzależnionych i ich rodzin oraz wszystkich mieszkańców Gminy Miejskiej Bolesławiec.

Realizacja zadań Programu jest finansowana w sposób ciągły ze środków pochodzących z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Podstawa prawna i merytoryczna Programu.

Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.), która stanowi kluczowy dokument kompleksowo regulujący zagadnienia związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Porządkuje

kwestie dotyczące m.in.: zadań wykonywanych przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację, źródła finansowania tych działań, funkcjonowania rynku napojów alkoholowych, postępowania wobec osób nadużywających alkoholu oraz przepisów karnych związanych z obrotem alkoholem oraz jego reklamą.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2050) która stanowi kluczowy dokument kompleksowo regulujący zagadnienia związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów narkomanii.

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876), zawiera przepisy, w których wyliczone są zadania samorządu gminnego. Jednym z nich jest opracowanie, aktualizowanie i realizacja strategii rozwiązywania problemów społecznych, która obejmuje m.in. zadania dotyczące rozwoju systemu ograniczającego marginalizację grup społecznych z powodu uzależnień i przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 218), w której zawarto zadania własne samorządu gminnego, polegające m.in. na inspirowaniu i promowaniu nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz opracowaniu i realizacji programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057), reguluje m.in. zasady prowadzenia działalności pożytku publicznego przez organizacje społeczne w sferze zadań publicznych oraz współpracy organów administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi. Istotną kwestią jest możliwość zlecania organizacjom pozarządowym realizacji zadań publicznych o charakterze lokalnym lub regionalnym. Działalność pożytku publicznego określona w ustawie to działalność społecznie użyteczna, prowadzona przez organizacje pozarządowe w sferze zadań publicznych określonych w ustawie, a sfera ta obejmuje zadania w zakresie m.in. przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2365 z późn. zm.), określa sposób powierzenia realizacji zadań z zakresu zdrowia publicznego.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miejskiej Bolesławiec na lata 2016 - 2025, która jest wieloletnim dokumentem programowym, mającym na celu skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych na terenie miasta.

Rozdział II

Diagnoza problemów uzależnień

Diagnoza stanu zagrożenia problemami alkoholowymi i narkomanią – występującymi w Bolesławcu, powstała w oparciu o dane pozyskane przez Wydział Społeczny Urzędu Miasta Bolesławiec od partnerów i realizatorów zeszłorocznego Programu. Ponadto, działania prowadzone przez instytucje strzegące porządku publicznego oraz w obrębie Służby Zdrowia w sposób najbardziej jednoznaczny pokazują problemy związane z używaniem alkoholu i narkotyków. Poprzez zestawienie danych z okresu kilku lat można zaobserwować dynamikę problemów związanych zwłaszcza z piciem alkoholu.

1. Sytuacja demograficzna i społeczna.

Według stanu na dzień 31.12.2019 r., na terenie miasta Bolesławiec zamieszkiwało 38 872 osób, w tym 20 571 kobiet, co stanowi 52,92 % lokalnej społeczności.

(Źródło: Główny Urząd Statystyczny, stan na 31.12.2019 r.).

Tabela 1. Dane dotyczące pomocy finansowej dla rodzin z problemem alkoholowym udzielonej w latach 2016 – 2019, przez MOPS w Bolesławcu

Obszar	2016	2017	2018	2019
Ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy MOPS	973	979	1 042	1 198

Liczba rodzin objętych tą pomocą MOPS z powodu uzależnienia lub nadużywania alkoholu przez co najmniej jednego z członków rodziny	96	122	111	106
Wielkość środków finansowych przeznaczonych przez MOPS na pomoc rodzinom z problemem alkoholowym	208.424	372.803	467.777	455.848
Liczba rodzin objętych tą pomocą MOPS z powodu narkomanii	8	12	17	19
Wielkość środków finansowych przeznaczonych przez MOPS na pomoc rodzinom z problemem narkomanii	14.560	29.198	51.496	98.361
Liczba rodzin objętych tą pomocą MOPS z powodu przemocy w rodzinie	3	6	6	8
Wielkość środków finansowych przeznaczonych przez MOPS na pomoc rodzinom z powodu występowania przemocy w rodzinie	5.742	18 .31	25.666	40.026

(Źródło: dane z MOPS w Bolesławcu)

Od 2016 r. obserwuje się w niewielkim stopniu, ale wzrost liczby rodzin objętych pomocą społeczną przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolesławcu.

Problemy alkoholowe w rodzinie mają duży wpływ na status materialny rodziny. Przy zwiększającej się liczbie bolesławieckich rodzin korzystających z pomocy społecznej – liczba rodzin otrzymujących świadczenia z powodu alkoholizmu pozostaje na porównywalnym poziomie w latach 2016–2019.

2. Przemoc w rodzinie

W przypadku podejrzenia istnienia przemocy w rodzinie – stosowana jest procedura „Niebieskiej Karty”. Podmiotami zobligowanymi do wszczynania tej procedury są: MOPS, Policja, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia oraz Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Wskaźnikiem pozwalającym na ocenę zjawiska przemocy w rodzinie jest liczba uruchomionych procedur „Niebieskiej Karty” na terenie miasta Bolesławiec.

Tabela 2. Zestawienie Niebieskich Kart sporządzonych w latach 2016 - 2019

Instytucja zakładająca Niebieską Kartę	Liczba Niebieskich Kart przekazana Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego			
	2016 r.	2017 r.	2018 r.	2019 r.
Policja	94	143	114	92
MOPS	11	9	6	11
Oświata	0	0	4	4
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	1	2	2	0
Miejska Komisja Rozw. Problemów Alkohol.	3	4	1	0
Razem:	109	158	127	107

(Źródło: dane z MOPS w Bolesławcu)

Tabela 3. Dane dotyczące realizacji procedury „Niebieskie Karty” w latach 2016 - 2019

Rodzaj działań	2016	2017	2018	2019
Liczba wszczętych procedur (założonych Niebieskich Kart) w danym roku	109	158	127	107
Liczba zakończonych procedur NK w danym roku	118	47	121	102
Łączna liczba procedur NK prowadzonych w danym roku (wszczęte i prowadzone z innych lat)	138	178	258	244
Łączna liczba spotkań grup roboczych w danym roku	308	497	486	507

(Źródło: dane z MOPS w Bolesławcu)

Na podstawie powyższych danych stwierdza się, że w roku 2019, w stosunku do roku 2016, nastąpił znaczny wzrost liczby procedur „Niebieskie Karty”. Za tym także nastąpił znaczny wzrost liczby spotkań grup roboczych w MOPS.

3. Stan ładu i porządku publicznego – nietrzeźwość w miejscach publicznych a przestępstwa i wykroczenia.

Stan po spożyciu alkoholu lub zażyciu narkotyków często powoduje zachowania niezgodne z zasadami współżycia społecznego, a nawet godzących w porządek prawny.

Wybrane przestępstwa i wykroczenia odnotowane przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu oraz Straży Miejskiej – związane bezpośrednio ze spożywaniem środków psychoaktywnych przedstawiają poniższe tabele.

Tabela 4. Działania Straży Miejskiej w Bolesławcu dotyczące zdarzeń związanych ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych, w latach 2016-2019.

Rodzaj zdarzenia	2016	2017	2018	2019
Liczba osób doprowadzonych do miejsca zamieszkania lub Policji	50	36	14	19
Liczba nałożonych mandatów karnych przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej za wykroczenia dotyczące spożywania alkoholu w miejscach publicznych	413	266	177	161
Liczba pouczeń udzielonych przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej za wykroczenia dotyczące spożywania alkoholu w miejscach publicznych	59	11	2	1

Dane statystyczne działań Straży Miejskiej w Bolesławcu dotyczące zdarzeń związanych ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych, wskazują na sukcesywny od 2016 r. spadek ilości interwencji dotyczących spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz spadek liczby interwencji dotyczących osób nietrzeźwych w latach 2016–2019. Na podstawie przekazanych powyższych danych stwierdza się, że liczba nałożonych mandatów karnych przez funkcjonariuszy Straży Miejskiej w Bolesławcu za wykroczenia dotyczące spożywania alkoholu w miejscach publicznych oraz liczba stosowanych pouczeń w latach 2016–2019 ma wyraźną tendencję spadkową.

Tabela 5. Dane Prokuratury Rejonowej w Bolesławcu w sprawie przestępstw przeciw ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii w latach 2016-2019.

Rodzaj zdarzenia	2016	2017	2018	2019
Liczba spraw prowadzonych z powodu popełnienia przestępstw przeciw ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii (ogółem).	155	179	157	146

Liczba spraw prowadzonych z powodu popełnienia przestępstw przeciw ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii (wobec mieszkańców Bolesławca).	135	155	125	97
Liczba spraw prowadzonych w związku z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (ogółem).	1	1	3	3
Liczba spraw prowadzonych w związku z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (wobec mieszkańców Bolesławca).	1	1	1	1

Prokuratura Rejonowa w Bolesławcu informuje o znaczącym spadku w roku 2019 w stosunku do 2016 r. - liczby spraw prowadzonych z powodu popełnienia przestępstw przeciw ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii (wobec mieszkańców Bolesławca).

Tabela 6. Działania Komendy Powiatowej Policji na terenie miasta Bolesławiec dotyczące zdarzeń wynikających ze spożywania alkoholu oraz narkotyków, w latach 2016 – 2019.

Rodzaj zdarzenia	2016	2017	2018	2019
Liczba nietrzeźwych osób poniżej 18 roku życia zatrzymanych lub odwiezionych do domów rodzinnych	0	0	0	3
Liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych	78	52	56	51
Liczba zatrzymanych przez policję na terenie miasta Bolesławiec (w związku z popełnieniem przestępstwa lub wykroczenia) osób znajdujących się w stanie nietrzeźwości lub po spożyciu alkoholu	brak informacji	brak informacji	brak informacji	brak informacji
Liczba wykroczeń dotyczących spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie miasta Bolesławiec, ujawnionych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu	1 115	1 116	383	269
Liczba interwencji domowych przeprowadzonych przez policję w związku z używaniem alkoholu	246	310	339	328
Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie pod wpływem alkoholu (ustalenia podczas interwencji domowych)	86	108	82	63
Liczba zdarzeń w ruchu drogowym (wypadki i kolizje), gdy sprawcy byli pod wpływem alkoholu, w tym:	17	21	17	19

- liczba zatrzymanych kierowców na terenie miasta Bolesławiec po spożyciu alkoholu (gdy zawartość alkoholu we krwi wynosi 0,2–0,5 promila)	39	16	21	29
- liczba zatrzymanych kierowców na terenie miasta Bolesławiec w stanie nietrzeźwości (gdy zawartość alkoholu we krwi przekracza 0,5 promila)	219	181	156	173
Liczba wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Bolesławcu postępowań w zakresie przestępczości narkotykowej	133	156	145	125
Wykrywalność w zakresie przestępczości narkotykowej (procent postępowań zakończonych wykryciem przestępstwa narkotykowego)	133	156	145	125

Na podstawie powyższych danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Bolesławcu można sformułować następujące stwierdzenia:

– liczba zatrzymań osób nietrzeźwych w celu wytrzeźwienia w pomieszczeniach policyjnych zmniejszyła się znacznie w 2017 r. w stosunku do roku 2016 i aktualnie utrzymuje się na porównywalnym poziomie,

– liczba wykroczeń dotyczących spożywania alkoholu w miejscach publicznych na terenie miasta Bolesławiec, ujawnionych przez funkcjonariuszy Komendy Powiatowej Policji zmniejszyła się w 2018 r. trzykrotnie i w 2019 r. czterokrotnie w stosunku do 2016 r. i 2017 r.,

– liczba interwencji domowych przeprowadzonych przez Policję w związku z używaniem alkoholu utrzymuje się od 2016 r. na zbliżonym poziomie,

– liczba ujawnionych przez funkcjonariuszy Policji osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie pod wpływem alkoholu, zmniejsza się od 2018 r. w stosunku do liczby tych osób w 2017 r.,

– liczba zatrzymanych kierowców na terenie miasta Bolesławiec w stanie nietrzeźwości po spożyciu alkoholu (gdy zawartość alkoholu we krwi wynosi 0.2–0.5 promila) nieznacznie zwiększa się od 2018 r.,

– liczba zatrzymanych kierowców na terenie miasta Bolesławiec w stanie nietrzeźwości po spożyciu alkoholu (gdy zawartość alkoholu we krwi przekracza 0.5 promila) nie ulega ani zwiększeniu, ani także znacznemu zmniejszeniu od 2016 r.

– liczba wszczętych przez Komendę Powiatową Policji postępowań w zakresie przestępczości narkotykowej jest równa liczbie wykrywalności w zakresie przestępczości narkotykowej i od 2017 r. nieznacznie zwiększyła się w stosunku do roku 2016, przy czym także nieznaczny obserwowalny jest spadek tej liczby w 2019 r.

4. Osoby uzależnione od alkoholu – leczenie

Na podstawie badań epidemiologicznych, liczbę osób uzależnionych od alkoholu w Polsce szacuje się na około 650 000 osób, z czego 80% stanowią mężczyźni, zaś osób pijących szkodliwie na około 2,5–3 mln (źródło: PARPA). Każdego roku w placówkach leczenia odwykowego zarejestrowanych jest ponad 240 tys. osób z rozpoznaniem zaburzeń spowodowanych używaniem alkoholu, w tym 66% osób z rozpoznaniem uzależnienia od alkoholu. Badania pokazują, że około 20% wszystkich zgłoszeń pacjentów do podstawowej opieki zdrowotnej ma związek z alkoholem.

W świetle nowoczesnej wiedzy uzależnienie od alkoholu jest chorobą wieloczynnikową, społeczną, uszkadzającą funkcjonowanie człowieka w sferze somatycznej, psychologicznej, społecznej i duchowej. Model leczenia musi być dostosowany do takiego sposobu postrzegania tej choroby. Terapia

uzależnienia od alkoholu prowadzona jest w ambulatoryjnych i stacjonarnych zakładach leczenia odwykowego.

Leczenie odwykowe osób uzależnionych od alkoholu odbywa się w publicznych bądź niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej i jest bezpłatne, również dla osób nieubezpieczonych. Leczenie uzależnienia jest dobrowolne, za wyjątkiem sytuacji sądowego zobowiązania do leczenia, które zostały określone w art. 24 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Na terenie miasta Bolesławiec osoby uzależnione mają możliwość skorzystania z leczenia ambulatoryjnego (Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia) i stacjonarnego (Oddział Leczenia Uzależnień oraz Oddział Detoksykacyjny). Ww. placówki funkcjonują w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu.

Tabela 7. Lecznictwo odwykowe w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu, w latach 2016–2019. (Ogółem/mieszkańcy Bolesławca).

Forma leczenia	2016	2017	2018	2019
Liczba pacjentów leczonych ambulatoryjnie w Poradni Terapii Uzależnienia i Współuzależnienia od alkoholu ze względu na zaburzenia spowodowane używaniem alkoholu	218 / 148	215/ 143	209/ 137	214/ 141
Liczba pacjentów leczonych stacjonarnie na Oddziale Leczenia Uzależnień, z powodu uzależnienia od alkoholu.	268/ 16	265/ 10	265/ 16	274/ 12
Liczba pacjentów leczonych stacjonarnie na Oddziale Leczenia Alkoholowych Zespołów Abstynencyjnych (detoksykacji), z powodu uzależnienia od alkoholu.	604/ 83	590/ 75	606/ 84	590/ 72

Powyższe dane wskazują, że liczba mieszkańców Bolesławca korzystających z leczenia ambulatoryjnego w poradni stanowi 65-67% wszystkich pacjentów poradni.

Natomiast w przypadku leczenia stacjonarnego - liczba mieszkańców Bolesławca korzystających z tych form leczenia jest znacznie niższa od ogólnej liczby pacjentów i stanowi: na oddziale leczenia uzależnień: ok. 4-6%, na oddziale detoksykacyjnym: ok. 12–14% ogółu pacjentów przyjmowanych na ww. oddziały.

Państwowa Agencja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych szacuje, że ok. 4% populacji to osoby dorosłe żyjące w otoczeniu alkoholika (współmałżonkowie, rodzice) - współuzależnieni.

Współuzależnienie jest zaburzeniem przejawiającym się w utrwalonej niszczącej formie funkcjonowania związanej z patologicznym zachowaniem uzależnionego partnera, ograniczającej w istotny sposób swobodę wyboru postępowania, prowadząca do pogorszenia własnego stanu zdrowia i utrudniająca zmianę własnego położenia na lepsze. Z uwagi na to, że zdecydowanie większa liczba mężczyzn jest uzależnionych, współuzależnieniem częściej dotknięte są kobiety.

Na terenie miasta Bolesławiec osoby współuzależnione mają możliwość skorzystania z leczenia w Poradni Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia oraz uzyskania wsparcia w ramach funkcjonujących grupach samopomocowych: Wspólnota Al-Anon (dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym, osób współuzależnionych), Wspólnota Alateen (dla dzieci i młodzieży wychowującej się w rodzinach z problemem alkoholowym).

5. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolesławcu.

W roku 2019 Komisja prowadziła działania polegające na wykonywaniu czynności zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu. Przeprowadzano rozmowy, motywowano do poddania się leczeniu odwykowemu na zasadach dobrowolności, pouczano o szkodliwym wpływie alkoholu na organizm i sytuację rodzinną, kierowano na badania do biegłych oraz

składano wnioski do Sądu Rejonowego w Bolesławcu, III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wydanie postanowienia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.

Porównując dane dotyczące działalności Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolesławcu w roku 2018 oraz 2019, stwierdza się, że w 2019 r. nastąpiło zwiększenie liczby wniosków zgłoszonych do Komisji celem wszczęcia postępowania w sprawie zastosowania procedury poddania się leczeniu odwykowemu (o 30 wniosków).

Ponadto zarówno w roku 2018, jak i 2019, liczba wydanych przez biegłych opinii o uzależnieniu od alkoholu jest znacznie mniejsza od liczby złożonych wniosków o podjęcie procedury obowiązkowego poddania się leczeniu odwykowemu i stanowiła w roku 2018 – 38,85 % a w 2019 – 26,20 % wszystkich wyżej wymienionych wniosków. Powyższy fakt może świadczyć o tym, że wnioski mogły dotyczyć osób, które nie mają problemu alkoholowego, ale uzależnione są od innych środków zmieniających świadomość, tj. m. in. narkotyków.

Tabela 8. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych adresowana do dorosłych mieszkańców Bolesławca.

Lp.	Zakres	Ogółem	
		2018	2019
1.	Ilość spraw, które wpłynęły w danym roku	157	187
2.	Ilość wniosków skierowanych do Sądu Rodzinnego	34	54
3.	Inne zaburzenia stwierdzone przez biegłych	6	3
4.	Stwierdzony przez biegłych brak uzależnienia	3	2
5.	Zakończenie postępowania (brak przesłanek ustawowych)	36	12
6.	Sprawy w toku z roku poprzedniego	66	97
7.	Ilość opinii biegłych sądowych wydanych w postępowaniu orzekającym o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu	61	49
8.	Liczba „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do MKRPA	63	57
9.	Liczba rodzin, których dotyczyły „NK”	58	54
10.	Liczba kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych	30	40
11.	Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w obszarze zgodności lokalizacji punktu z uchwałami Rady Gminy	Pozytyw na 34	Pozytywne 25

(Źródło: Urząd Miasta w Bolesławcu)

Wnioski:

W celu zadbania o poprawę ładu i porządku publicznego konieczne jest dalsze prowadzenie

oraz w miarę możliwości, intensyfikowanie działań w zakresie kompetencji Policji i Straży Miejskiej. Bardzo istotne jest prowadzenie przez Komendę Powiatową Policji regularnych i intensywnych kontroli kierowców pod kątem obecności alkoholu oraz innych substancji psychoaktywnych w ich organizmach, a także działań związanych ze zwalczaniem przestępczości narkotkowej.

Ponadto, ważne jest prowadzenie i wspieranie profesjonalnych, systematycznych i zróżnicowanych oddziaływań wobec dzieci, młodzieży oraz pomocy rodzinom szczególnie zagrożonych problemami uzależnień od alkoholu i narkotyków.

Analiza sprawozdań z realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2019 wskazuje, że najliczniejszą grupą odbiorców Programu stanowią dzieci i młodzież: ok. 1 600 uczniów SP skorzystało z różnorodnych programów profilaktycznych – prowadzonych przez profesjonalistów w szkołach; 700 uczniów SP oraz 260 przedszkolaków (6-latków) objętych było programami profilaktyki uzależnień z elementami zajęć sportowych na basenie; 80 dzieci korzystało z przyszkolnych świetlic profilaktyczno-środowiskowych, 27 dzieci korzystało ze 2 świetlic profilaktyczno-środowiskowych, w tym: 1 prowadzoną

przez organizację pozarządową i 1 prowadzoną przez parafię rzymskokatolicką. Szeroko prowadzone oddziaływania wobec dzieci i młodzieży stwarzają okazję do zaspokajania ich potrzeb psychicznych, nauczania radzenia sobie z trudnymi sytuacjami oraz wyrobienia nawyków prowadzenia zdrowego stylu życia. To z kolei zapobiega lub opóźnia używanie środków psychoaktywnych przez młodych ludzi i pozwala redukować problemy wynikające z nadużywania alkoholu i zażywania narkotyków. Wczesna profilaktyka uzależnień ma fundamentalne znaczenie w długofalowej strategii rozwiązywania problemów uzależnień, zatem stanowi uzasadnienie do kontynuowania tych działań w roku 2021.

Rozdział III

Dostępność napojów alkoholowych – sprzedaż i wielkość ich spożycia

Liczbę punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, jak i szczegółowe warunki wydawania zezwoleń określała – obowiązująca do 12.09.2018 r. **Uchwała Nr XLI/327/01 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 20 sierpnia 2001 r.** (tekst jednolity), w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu /z wyjątkiem piwa/ przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży, zasad usytuowania na terenie miasta miejsc sprzedaży napojów alkoholowych oraz wyznaczenia miejsc sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych zawierających więcej niż 4,5% alkoholu podczas imprez na otwartym powietrzu. **Maksymalny limit punktów sprzedaży napojów alkoholowych do dnia 12.09.2018 r. wynosił ogółem 135** (w tym: 85 - detal, tj. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, 50 – gastronomia, tj. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży).

W dniu 19.09.2018r. weszła w życie Uchwała Nr LII/521/2018 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 29.08.2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Bolesławiec. Zgodnie z nową uchwałą, ustalona została na terenie miasta Bolesławiec maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ilości **355** (w tym: detal, tj. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 235, gastronomia, tj. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 120)

W dniu 07.01.2020 r. weszła w życie Uchwała nr XIV /165/2019 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie zmiany uchwały nr LII/521/2018 Rady Miasta Bolesławiec z dnia 29 sierpnia 2018 r. w sprawie ustalenia maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie miasta Bolesławiec. Zgodnie ze zmienioną uchwałą, ustalona została na terenie miasta Bolesławiec maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w ilości **400** (w tym: detal, tj. przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – 235, gastronomia, tj. przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – 165).

Tabela 9. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w latach 2016-2019.

Rodzaj wskaźnika	Maksymalna liczba punktów, wynikająca z Uchwały Rady Miasta w Bolesławcu w latach: 2016, 2017, do 12.09.2018	Liczba punktów			
		Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Stan na 31.12.2019
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych (ogółem)	135	124	117	116	120
Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal)	85	80	78	71	70
Liczba punktów sprzedaży napojów	50	44	39	45	50

alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia)					
---	--	--	--	--	--

Tabela 10. Liczba wydanych zezwoleń.

Rodzaj wskaźnika	Maksymalna liczba zezwoleń wynikająca z Uchwały Rady Miasta w Bolesławcu w latach: od 13.09.2018,2019	Liczba wydanych zezwoleń			
		Stan na 31.12.2016	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018 r	Stan na 31.12.2019
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych (ogółem)	355	326	314	296	303
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży (detal)	235	224	215	194	191
Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży (gastronomia)	120	102	99	102	112

Tabela 11. Liczba wydanych jednorazowych zezwoleń w latach 2016 – 2019.

Rodzaj wskaźnika	2016	2017	2018	2019
Liczba wydanych jednorazowych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	18	13	18	24

Tabela 12. Liczba punktów sprzedaży w odniesieniu do liczby mieszkańców miasta Bolesławiec.

Rok	2016	2017	2018	2019
-----	------	------	------	------

Liczba mieszkańców	39 167	39 084	38 935	38 872
Liczba punktów sprzedaży	124	117	116	120
Liczba mieszkańców Bolesławca przypadająca na jeden punkt sprzedaży alkoholu	316	334	336	324

Tabela 13. Wartość sprzedanego alkoholu na terenie miasta Bolesławiec.

Rok	Sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości alkoholu: (w zł)			
	Do 4,5% oraz piwo	Powyżej 4,5%, do 18%, z wyjątkiem piwa	Powyżej 18%	Razem
2016	23 240 007,62	4 229 392,31	21 262 739,02	48 732 138,95
2017	24 903 913,07	5 145 862,52	23 803 588,47	53 853 365,06
2018	25 699 921,70	5 350 553,47	24 568 675,60	55 619 150,77
2019	26 001 448,09	6 007 872,92	26 806 889,19	58 816 210,20

W roku 2019 nie cofnięto żadnego zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych z powodu sprzedaży alkoholu osobie nieletniej. Nie prowadzono żadnych postępowań w sprawie cofnięcia zezwoleń. Pomimo faktu, że od kilku lat, tj. w latach 2016–2019 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych nie wzrastała, zauważa się tendencję wzrostu sprzedaży napojów alkoholowych na dany punkt, co przedkłada się na ogólny wzrost spożycia alkoholu.

Zmniejszającą się liczba niekorzystnych zjawisk na terenie miasta związanych ze spożywaniem alkoholu, wskazuje na brak potrzeby zmniejszania liczby obowiązujących zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Działania kontrolne w zakresie przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych prowadzić będą w 2021 roku upoważnieni przez Prezydenta Miasta Bolesławiec: członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, pracownicy Urzędu Miasta, Strażnicy miejscy - zgodnie z regułami ustalonymi odrębnym Zarządzeniem Prezydenta miasta Bolesławiec.

W 2019 r. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolesławcu przeprowadziła kontrolę w 40 punktach sprzedaży napojów alkoholowych i nie ujawniła żadnej nieprawidłowości.

Ograniczanie sprzedaży napojów alkoholowych

Biorąc pod uwagę diagnozę dynamiki przedstawionych danych w zakresie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych, liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Bolesławiec oraz zmniejszającej się skali niekorzystnych zjawisk na terenie miasta związanych ze spożywaniem alkoholu, **wnioskuje się o przyjęcie następujących rekomendacji w sprawie limitu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych:**

Zaleca się utrzymanie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Bolesławiec przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – na poziomie:

- 85 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz na piwo,
- 75 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),
- 75 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu.

Zaleca się utrzymanie maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych na terenie miasta Bolesławiec przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży – na poziomie:

- 65 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających do 4,5% alkoholu oraz na piwo,

- 50 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% do 18% alkoholu (z wyjątkiem piwa),

- 50 zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zawierających powyżej 18% alkoholu.

Zaleca się, aby punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych były usytuowane w odległości

co najmniej 70 metrów od szkół lub innych placówek oświatowo-wychowawczych oraz obiektów

kultu religijnego. Odległość tę należy mierzyć najkrótszą drogą dojścia, wzdłuż ciągów

komunikacyjnych, od wejścia do punktu sprzedaży lub podawania napojów alkoholowych do czynnego wejścia do budynku chronionego.

Niniejszy Program nie zakłada wprowadzenia odstępstwa od zakazu spożywania napojów alkoholowych w miejscach publicznych, z wyjątkiem miejsc przeznaczonych do ich spożycia na miejscu, w punktach sprzedaży tych napojów.

Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolesławcu nie wskazuje na potrzebę wprowadzania ograniczeń sprzedaży napojów alkoholowych w godzinach nocnych.

Rozdział IV

Cele i zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021

Analiza danych powyższej diagnozy wskazuje, że w roku 2021 do **najważniejszych działań podejmowanych i finansowanych przez Gminę Miejską Bolesławiec w ramach profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii należy zaliczyć:**

- kontynuacja prowadzenia działań profilaktycznych w szkołach, ze szczególnym uwzględnieniem wzmocnienia umiejętności indywidualnych i społecznych uczniów, umożliwiających radzenie sobie w sytuacjach trudnych i ryzykownych – bez sięgania po środki psychoaktywne;

- rozszerzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w okresie pandemii tj. czasie zwiększonego ryzyka sięgania po alkohol i stosowania przemocy, w tym przy wykorzystaniu kampanii społecznych dostępnych jednocześnie w formie papierowej i on-line;

- sfinansowania szkoleń dla nauczycieli, podnoszących ich kompetencje wychowawcze i profilaktyczne, w tym umiejętności rozpoznania zagrożeń i wczesnej interwencji;

- sfinansowania szkoleń dla nauczycieli, dających im kompetencje prowadzenia z uczniami określonych programów profilaktycznych;

- wsparcie psychologiczne i psychoterapeutyczne rodzin z problemem alkoholowym, doznających przemocy;

- zwiększenie oferty pomocy dla rodziców, których dzieci używają środki psychoaktywne;

- działania mające na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych.

Cel główny Programu: ograniczenia zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych

Osiąganie powyższego celu realizowane będzie poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, a w szczególności:

- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu;

- działalność wychowawczą i informacyjno-edukacyjną;

- ograniczenie dostępności alkoholu;

- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu;

- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i ich usuwanie oraz przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

Zadania Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

oraz Przeciwdziałania Narkomanii i sposób ich realizacji.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

1.1 Prowadzenie w ramach Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bolesławcu Ośrodka ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy, w tym:

- a) udzielanie wsparcia osobom uzależnionym - motywowanie do zmian zachowania i podjęcia leczenia odwykowego;
- b) wsparcie osób współuzależnionych;
- c) udzielanie wsparcia terapeutycznego osobom po zakończonym leczeniu podstawowym oraz ich rodzinom;
- d) ograniczania strat i szkód dla osób uzależnionych w ramach pracy streetworker'a.

1.2 Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w zakresie wszczynania procedury zobowiązania osoby uzależnionej od alkoholu do poddania się leczeniu odwykowemu.

1.3 Dofinansowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień dla różnych grup zawodowych, w tym dla nauczycieli, osób uczestniczących w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy oraz Grup Roboczych (pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, policjantów, kuratorów zawodowych).

Wskaźniki realizacji zadań:

- 1. Liczba osób uzależnionych, które skorzystały z wsparcia terapeuty uzależnień.
- 2. Liczba osób współuzależnionych, korzystających z wsparcia.
- 3. Liczba osób po zakończonym leczeniu podstawowym, które skorzystały z wsparcia terapeutycznego.
- 4. Liczba osób, które skorzystały z pomocy streetworker'a w porównaniu z rokiem ubiegłym.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

2.1 Finansowanie działań prowadzonych przez MOPS w ramach Ośrodka ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy

2.2 Współpraca Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;

2.3 Finansowanie działalności punktów informacyjno-konsultacyjnych dla osób doświadczających przemocy;

2.4 Finansowanie pomocy psychologicznej, psychoterapeutycznej i prawnej dla osób doznających przemocy;

2.5 Prowadzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;

2.6 Rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat możliwości uzyskania bezpłatnej pomocy na terenie miasta Bolesławiec przez mieszkańców Bolesławca znajdujących się w sytuacji kryzysowej (uzależnienia, przemocy w rodzinie).

Wskaźniki realizacji zadań:

1. Liczba porad i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielonych ramach Ośrodka ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy, w porównaniu z rokiem ubiegłym.

2. Liczba osób zgłaszających się do punktów informacyjno-konsultacyjnych, w porównaniu z rokiem ubiegłym.

3. Liczba rodzin, w których występuje problem uzależnień, objętych pomocą materialną i finansową w ramach pomocy społecznej, w porównaniu z rokiem ubiegłym.

4. Wysokość środków finansowych wydatkowanych na pomoc społeczną rodzinom z problemami uzależnień, w porównaniu z rokiem ubiegłym.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii,

3.1 Finansowanie, realizowanych w szkołach, rekomendowanych programów profilaktycznych - według wniosków złożonych przez placówki oświatowe;

3.2 Dofinansowanie szkolnych programów profilaktyki uzależnień z elementami zajęć sportowych na basenie, służących promocji zdrowia, przeciwdziałających uzależnieniom, przemocy.

3.3 Udział dzieci i młodzieży szkolnej w ogólnopolskich kampaniach profilaktycznych;

3.4 Finansowanie doposażenia placówek w pomoce i sprzęt niezbędny dla prowadzenia działań profilaktycznych;

3.5 Dożywanie dzieci uczestniczących w programach opiekuńczych świetlic profilaktyczno-środowiskowych;

3.6 Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków psychoaktywnych i nowych substancji psychoaktywnych,

3.7 Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych,

3.8 Współpraca z jednostkami organizacyjnymi Gminy Miejskiej, organizacjami pozarządowymi i związkami wyznaniowymi mająca na celu promocję zdrowia i propagowanie trzeźwych obyczajów;

3.9 Prowadzenie działań edukacyjnych - szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych.

Wskaźniki realizacji zadań:

1. Liczba młodzieży, rodziców i nauczycieli uczestniczących w programach, warsztatach profilaktycznych, realizowanych przez podmioty zewnętrzne, w porównaniu z rokiem ubiegłym.

2. Liczba szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych, w których prowadzone są programy profilaktyczne w porównaniu z rokiem ubiegłym.

3. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w szkolnych programach profilaktyki uzależnień z elementami zajęć sportowych na basenie, w porównaniu z rokiem ubiegłym.

4. Liczba osób biorących udział w szkoleniach w porównaniu z rokiem ubiegłym.

4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Współpraca z organizacjami pożytku publicznego i innymi organizacjami i osobami realizującymi programy związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, problemów związanych z narkomanią, przemocą w rodzinie, w tym:

a) wspieranie finansowe i organizacyjne instytucji, stowarzyszeń i organizacji pozarządowych realizujących swoje działania statutowe związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień;

b) finansowanie pracy terapeutów związanej z konkretnym programem pomocy psychologicznej;

c) dofinansowanie programów stanowiących realizację założeń gminy w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, przemocy w rodzinie.

Wspomaganie działalności służb i instytucji nie jest tożsame z udzielaniem wsparcia finansowego i może oznaczać nawiązanie współpracy służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych bez przekazywania środków finansowych.

Wskaźniki realizacji zadań:

1. Liczba stowarzyszeń stale współpracujących w ramach Programu.

2. Liczba programów realizowanych przez stowarzyszenia i inne organizacje lub osoby działające w obszarze rozwiązywania problemów uzależnień.

5. Nadzór Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nad placówkami handlującymi napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przepisów wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

1. Opiniowanie przez Komisję wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem zgodności z uchwałami Rady Miasta Bolesławiec dotyczącymi limitu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

2. Prowadzenie przez Komisję regularnych kontroli w placówkach handlujących napojami alkoholowymi w zakresie przestrzegania przez sprzedawców warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych, mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych dla osób poniżej 18. roku życia.

3. Inicjowanie i uczestnictwo członków Komisji w działaniach mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń, we współpracy ze Strażą Miejską.

Wskaźniki realizacji zadań:

1. Liczba opinii pozytywnych i negatywnych w postępowaniu o wydanie zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych dotyczących zgodności lokalizacji punktów w sprzedaży z uchwałami Rady Miasta Bolesławiec (limit zezwoleń i lokalizacja punktów) w porównaniu z rokiem ubiegłym .

2. Liczba skontrolowanych punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

3. Liczba ujawnionych nieprawidłowości w porównaniu z rokiem ubiegłym.

4. Liczba udzielonych mandatów przez Straż Miejską w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Rozdział V

Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolesławcu

Zadania Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bolesławcu

1. Inicjowanie działań w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, określonym w art. 4¹ ust.1 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi .

2. Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego wobec osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od obowiązku zaspokajania potrzeb rodziny albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny,

3. Prowadzenie z osobami uzależnionymi od alkoholu rozmów motywacyjnych w celu podjęcia leczenia odwykowego,

4. Udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz w Grupach Roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

5. Wykonywanie czynności w ramach procedury „Niebieskie Karty”,

6. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy informacyjnej i wsparcia psychospołecznego.

7. Opiniowanie:

a) projektu Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, a także sprawozdań z realizacji tego programu,

b) projektów uchwał Rady Miasta Bolesławiec dotyczących m.in.:

- ustalenia dla miasta Bolesławiec maksymalnej liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży, jak i w miejscu sprzedaży;

- zasad usytuowania na terenie miasta Bolesławiec miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych;
- ograniczenia godzin sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży na terenie miasta Bolesławiec.

Wskaźniki realizacji zadań:

1. Liczba prowadzonych postępowań w ramach zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego;
2. Liczba osób skierowanych do biegłych orzekających w przedmiocie uzależnienia;
3. Liczba wydanych opinii biegłych;
4. Liczba osób, które podjęły leczenie dobrowolnie;
5. Liczba wniosków skierowanych do sądu o zobowiązanie do leczenia w zakładzie lecznictwa odwykowego;
6. Liczba wszczętych przez Komisję postępowań w ramach procedury „Niebieskiej Karty”;

Zasady wynagradzania członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. Wynagrodzenie członków Komisji ustala się jako **procent minimalnego wynagrodzenia za pracę** w roku 2021, określonego Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 15.09.2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r., obowiązującym od dnia 1 stycznia 2021 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 1596).

2. Wysokość wynagrodzenia wynosi:

2.1) 10% dla przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego Komisji za udział w posiedzeniach plenarnych Komisji, a 7% za udział w posiedzeniach zespołów zadaniowych Komisji,

2.2) 7% dla sekretarza i członków Komisji za udział w posiedzeniach Komisji lub zespołów zadaniowych,

2.3) 8% dla przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego Komisji oraz sekretarza i członków Komisji za udział w pracach kontrolnych i opiniodawczych Komisji,

2.4) Miesięcznie 135% minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w pkt. 1 dla Sekretarza Komisji prowadzącego obsługę organizacyjną, biurową i dokumentację Komisji.

3. Wynagrodzenie określone w pkt. 2.1, 2.2, 2.3 wypłacane będzie na podstawie “listy wypłat” podpisanej przez przewodniczącego Komisji, z zastrzeżeniem, że za posiedzenia określone w pkt. 2.1 i 2.2 odbyte w jednym dniu – może być wypłacone tylko jedno wynagrodzenie.

4. Wynagrodzenie określone w pkt. 2.4 wypłacane będzie po przedłożeniu rachunku i potwierdzeniu wykonania pracy przez przewodniczącego Komisji.

5. Członkom Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje zwrot kosztów dojazdu na szkolenia lub konferencje – ze środków przeznaczonych na realizację Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Szczegółowe zasady dotyczące zwrotu ww. kosztów ustala się analogicznie do zasad określonych w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej (Dz.U. z 2013 r., poz. 167).

Rozdział VI

Adresaci Programu

Adresatami **Programu** są mieszkańcy miasta Bolesławiec, w szczególności:

- a) osoby i rodziny z problemem alkoholowym, narkotykowym,
- b) osoby uzależnione i współuzależnione,

- c) dzieci i młodzież, w tym m.in. z grup podwyższonego ryzyka, ze środowisk zagrożonych z powodu dysfunkcji lub sytuacji społeczno-psychologicznej, a także ich rodzice,
- d) osoby zajmujące się zapobieganiem występowania problemów alkoholowych i pomocą osobom i rodzinom z problemem alkoholowym oraz osobom i rodzinom z problemem przemocy,
- e) osoby doświadczające przemocy oraz osoby stosujące przemoc w rodzinach z problemem alkoholowym,
- f) podmioty publiczne, społeczne i prywatne działające w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Rozdział VII

Partnerzy Programu

Partnerami w realizacji **Programu** są osoby fizyczne i prawne oraz podmioty nie posiadające osobowości prawnej, realizujące zadania w obszarze profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień, w tym zwłaszcza problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w tym przede wszystkim:

1.1 Placówki leczenia odwykowego:

- a) 2 placówki odwykowe - stacjonarna (Oddział Leczenia Uzależnienia od Alkoholu) i niestacjonarna (Poradnia Leczenia Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia) funkcjonujące w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu;
- b) Oddział detoksykacyjny funkcjonujący w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu;
- c) Kadra przeszkolona w zakresie terapii uzależnień (instruktorzy terapii uzależnień, specjaliści terapii uzależnień) skupiona przy Oddziale Leczenia Uzależnienia od Alkoholu;

1.2 Kadra i infrastruktura przygotowane do prowadzenia profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych:

- a) pełnomocnik prezydenta miasta ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych;
- b) pedagodzy, psycholodzy;
- c) przeszkoleni wychowawcy w zakresie problematyki uzależnień ;
- d) przeszkoleni realizatorzy programu profilaktycznego "Tak czy Nie" - 4 osoby;
- e) rzeszkoleni realizatorzy programu integracyjnego "Razem" - 4 osoby;
- f) przeszkoleni realizatorzy programu profilaktycznego "Spójrz inaczej" - 12 osób;
- g) przeszkoleni realizatorzy programu profilaktycznego "Program Domowych Detektywów – czyli Jaś i Małgosia na tropie" – 10 osób;
- h) przeszkoleni pedagodzy i nauczyciele ze wszystkich Szkół Podstawowych w Bolesławcu programem „Szkolna Interwencja Profilaktyczna” – 16 osób;
- Øświatlice profilaktyczno-środowiskowe uruchomione przy szkołach;
- i) Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- j) Instytucje wymiaru sprawiedliwości.

1.3 Jednostki organizacyjne Gminy Miejskiej Bolesławiec:

Ø Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej i kadra przeszkolona w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

- a) Straż Miejska;
- b) Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji;

c) Bolesławiecki Ośrodek Kultury MCC- Centrum Integracji Kulturalnej „Orzeł”;

1.4 Organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność użyteczności publicznej zgodnie z art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym m.in.:

- a) kościoły i inne związki wyznaniowe;
- b) organizacje pożytku publicznego w tym:
- c) Związek Harcerstwa Polskiego;
- d) Ochotniczy Hufiec Pracy;
- e) Polski Czerwony Krzyż;
- f) kluby sportowe.

1.5 Wspólnotowe grupy samopomocowe:

- a) grupy Anonimowych Alkoholików;
- b) grupa Anonimowych Narkomanów
- c) grupa samopomocowa dla dorosłych członków rodzin z problemem alkoholowym - Wspólnota AI-Anon.

Rozdział VIII

Źródła finansowania Programu

Realizacja **Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021** prowadzona będzie w oparciu o środki własne Gminy uzyskane z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z zapisami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2019 r. poz. 2277 z późn. zm.).

Środki finansowe zebrane z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych nie- wykorzystane w danym roku budżetowym są przeznaczone w następnym roku budżetowym na realizację Programu.

Środki zaplanowane w budżecie Miasta na realizację Programu w roku 2021 wynoszą łącznie **1 100 000 zł**, w tym:

50 300 zł na Przeciwdziałanie narkomanii,

1 049 700 zł na Przeciwdziałanie alkoholizmowi.

Podział środków na realizację zadań określonych w Programie jest następujący:

Wyszczególnienie	Plan na rok 2021 (w złotych)
1	2
OCHRONA ZDROWIA	1 100 000
z tego:	
Przeciwdziałanie narkomanii	50 300
w tym:	
I. Profilaktyka narkotykowa , w tym: akcje informacyjno-edukacyjne dotyczące uzależnień narkotykowych, działania profilaktyczne skierowane do osób zagrożonych uzależnieniem narkotykowym oraz dzieci i młodzieży eksperymentującej ze środkami narkotycznymi.	18 300
II. Wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych służących rozwiązywaniu problemów narkomanii oraz podmiotów, których działalność dotyczy zadań z zakresu zdrowia publicznego, w tym: Prowadzenie Punktu Przeciwdziałania Narkomanii.	32 000
Przeciwdziałanie alkoholizmowi	1 049 700

w tym:	
I. Profilaktyka - prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w szczególności dla dzieci i młodzieży; propagowanie trzeźwego stylu życia, programy profilaktyczne, przeciwdziałanie przemocy.	569 035
w tym:	
– zajęcia sportowe na basenie z elementami profilaktyki uzależnień - pływanie kl. I,II,IV szkoły podstawowej; pływanie i inne zajęcia na basenie dla dzieci przedszkolnych; rekomendowane programy profilaktyczne w Szkołach Podstawowych, zakup materiałów do prowadzenia w Szkołach przez nauczycieli programów profilaktycznych, inne działania profilaktyczne.	310 485
– prowadzenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Ośrodka ds. Przeciwdziałania Uzależnieniom i Przemocy	258 550
II. Świetlice profilaktyczno-środowiskowe , prowadzenie zajęć opiekuńczo- wychowawczych, zajęć terapii pedagogicznej i socjoterapii dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.	183 880
w tym:	
– prowadzenie świetlic profilaktyczno-środowiskowych przy Szkołach Podstawowych; prowadzenie świetlic profilaktyczno-środowiskowych przez organizacje pozarządowe i Parafie Rzymskokatolickie z terenu miasta Bolesławiec.	91 640
– prowadzenie przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Osiedlowego Klubu dla Dzieci i Młodzieży przy ul. Kościuszki	92 240
III. Wypoczynek - organizacja czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych patologią uzależnień. Zadanie realizowane podczas ferii letnich i zimowych oraz w czasie przerw świątecznych wraz z realizacją programów profilaktycznych (realizacja – Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Bolesławcu).	23 000
IV. Prowadzenie Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych dla osób uzależnionych oraz ich rodzin, poradnictwo psychologiczne i prowadzenie wsparcia terapeutycznego.	24 000
w tym:	
– prowadzenie Punktów Informacyjno-Konsultacyjnych i wsparcia terapeutycznego przez organizacje pozarządowe oraz Parafie Rzymskokatolickie z terenu miasta Bolesławiec.	24 000
V. Działalność Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - wynagrodzenie dla członków Komisji, wynagrodzenie biegłych orzekających o uzależnieniu od alkoholu, prowadzenie obsługi organizacyjnej Komisji (w tym składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy), koszty sądowe, szkolenia.	249 785

Rozdział IX

Realizatorzy Programu.

Koordinację realizacji **Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021** prowadzi Prezydent Miasta Bolesławiec poprzez Pełnomocnika Prezydenta Miasta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, w ramach Wydziału Społecznego, a poszczególne zadania **Programu** mogą zostać zlecone do wykonania wybranym wykonawcom.

Wykonawcami zadań mogą być m. in.: osoby fizyczne, osoby prawne, organizacje pozarządowe, kościoły, Szpital Wojewódzki dla Nerwowo i Psychicznie Chorych, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Powiatowa Komenda Policji w Bolesławcu, Straż Miejska, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, szkoły, przedszkola oraz inne podmioty posiadające odpowiednie uprawnienia, kwalifikacje oraz doświadczenie w realizacji zadań Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Rozdział X

Monitoring i ewaluacja Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii.

Monitoring i ewaluacja programu prowadzone będą na podstawie:

- 1) wymiany informacji między instytucjami, organizacjami i wszelkimi podmiotami odpowiedzialnymi i realizującymi politykę związaną z przeciwdziałaniem alkoholizmowi oraz przeciwdziałaniem narkomanii dla mieszkańców miasta Bolesławiec;
- 2) analizy danych na temat problemu alkoholowego i narkotykowego w mieście Bolesławiec;
- 3) analizy ankiet i sprawozdań z realizacji zadań wynikających z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. DM/DM

UZASADNIENIE

1. Art. 4¹ ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2277, 1818) i art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 r. poz. 2050), nakłada na gminy obowiązek prowadzenia, w oparciu o gminne programy, działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu oraz przeciwdziałaniem narkomanii. W Miejskim Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 ujęte zostały zadania nałożone na samorząd gminny przez wyżej cytowane ustawy.
2. Problemy wynikające z obecności w naszym życiu alkoholu i innych środków psychoaktywnych, zmieniających świadomość, dotyczą społeczność całego miasta, dlatego też działaniami na rzecz utrzymania stanu zdrowia, musi być objęta cała populacja ludzi pijących i używających narkotyki, a także tych, którzy stają przed wyborem dotyczącym ilości i częstotliwości picia czy używania narkotyków. W tym celu do realizacji Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2021 zaangażowanych jest wiele instytucji i osób fizycznych z terenu miasta Bolesławiec.
3. Do 31 grudnia 2020 r. zadania wynikające z ww. ustaw realizowane są w oparciu o Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020. Celem wywiązania się z obowiązku realizacji tych zadań w roku 2021 konieczne jest uchwalenie Programu na rok 2021.
4. Program zawiera konkretne zadania oraz wskazuje na sposoby ich realizacji, zgodnie z diagnozą potrzeb społecznych i wymogami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, przez co wpływa na zmianę zachowań społecznych.
5. Realizacja zadań Programu jest finansowana w sposób ciągły ze środków pochodzących z opłat pobieranych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, o których mowa w art. 18 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.
6. Nie przewiduje się wydania aktów wykonawczych do niniejszej uchwały.
7. Z uwagi na obowiązującą regulację prawną, nie ma możliwości podjęcia działań alternatywnych do wskazanych w przedmiotowej uchwale.
8. Uchwała obowiązuje od 1 stycznia 2021 r. w związku z zaplanowaniem w Programie działań i środków finansowych na ich realizację od początku 2021 roku. DM/DM